

Nr 202.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående avstående i vissa fall av allmänna arvsfondens rätt till arv; given Stockholms slott den 3 mars 1938.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen under punkterna 1:o—3:o hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1938.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anmäler följande frågor om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arv efter vissa personer och anför därvid:

1:o.

Rätten till arv efter Iris Viktoria Johansson från Ryssby socken. Den 25 augusti 1936 avled Iris Viktoria Johansson från Ryssby socken, Kronobergs län, utan att, såvitt en efter henne den 17 november 1936 upprättad boupp-teckning utvisar, efterlämna någon arvsberättigad släkting. Behållningen i boet uppgick till 4,672 kronor 65 öre. Bland tillgångarna ingick hälften av

en i Ryssby socken belägen lägenhet, i sin helhet taxerad till 10,000 kronor. I bouppteckningen har hälften av lägenheten således upptagits med ett värde av 5,000 kronor.

Med utlåtande den 3 december 1937 har kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, till länsstyrelsen i Kronobergs län ingiven och av länsstyrelsen med eget yttrande den 25 oktober 1937 till ämbetet insänd skrift, däri den avlidnas styvmoder Marta Katarina Johansson, född Svensdotter, gjort framställning i syfte att ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskap måtte avstås till förmån för henne.

Till stöd för ansökningen har sökanden, som är född den 25 februari 1871, i huvudsak anfört följande.

Sökanden hade den 31 oktober 1925 ingått äktenskap med lägenhetsägaren Janne Viktor Johansson i Ryssby, som, född den 31 december 1852, avlidit den 25 mars 1936. Hennes man hade i ett tidigare äktenskap haft en dotter, den nu avlidna Iris Viktoria, född den 18 februari 1889. Dottern, som varit sinnesslö, hade under sökandens äktenskap med Johansson erhållit vård av sökanden utan att sökanden härför bekommit någon ersättning. Efter år 1928 hade mannen knappast haft några inkomster, när han på grund av sin höga ålder varit oförmögen till arbete. Hans huvudsakliga tillgångar hade utgjorts av hälften av den lägenhet, familjen bebott. Den andra hälften hade dottern erhållit i arv efter sin moder. År 1928 hade mannen Johansson överlämnat sin hälft av lägenheten som gåva till sökanden, som därå erhållit lagfart. Därefter hade familjen för sitt uppehälle varit hänvisad till ett sökanden tillhörigt kapital å omkring 5,400 kronor, som numera till största delen förbrukats. Därest allmänna arvsfonden gjorde anspråk på hälften av berörda lägenhet, komme sökanden i en synnerligen svår ekonomisk situation, då hon icke kunde genom eget förvärvsarbete försörja sig.

Enligt ett vid ansökningen fogat, av kyrkoherden i orten avgivet intyg har sökanden ägnat sin styvdotter den mest omsorgsfulla omvårdnad.

Länsstyrelsen har vid sitt utlåtande fogat ett yttrande från den för allmänna arvsfonden vid boutredningen efter den avlidna förordnade *gode mannen*, som bland annat framhållit, att sökanden, därest arvsfonden icke avstode sin rätt till ifrågavarande kvarlåtenskap, sannolikt komme att för sitt uppehälle bliva beroende av det allmänna.

Länsstyrelsen, som för sin egen del tillstyrkt bifall till ansökningen, har därvid anfört bland annat, att det ville synas som om sökanden skulle varit berättigad att i samband med boutredningen göra fordringsanspråk gällande, åtminstone för sina kostnader för den avlidnas uppehälle.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har, under förmälan, att ämbetet i avbidan på beslut i anledning av förevarande framställning icke vidtagit åtgärder för indrivning av behållningen i boet, bland annat anfört följande.

Av den i ärendet förebragta utredningen syntes ådagalagt, att sökanden ägnat den avlidna långvarig vård samt även sedan flera år med egna medel bidragit till kostnaderna för hennes uppehälle, ävensom att hon nu befunne sig i små ekonomiska omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv syntes därför vara tillämpligt i föreliggande fall. Med hänsyn till vad i ärendet upplysts, ansåge ämbetet fog finnas för ett efterskänkande av hela kvarlåtenskapen till förmån för sökanden.

På grund av vad i ärendet förekommit finner jag starka skäl tala för bifall till ansökningen. I likhet med de hörda myndigheterna tillstyrker jag därför, att ifrågavarande kvarlåtenskap i dess helhet avstås till förmån för sökanden. *Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att allmänna arvsfondens rätt till arv efter Iris Viktoria
Johansson från Ryssby socken må avstås till förmån för än-
kan Marta Katarina Johansson, född Svensdotter.

2:o.

Rätten till arv efter Maria Charlotta Björklund från Nacka socken. Hembiträdet Maria Charlotta Björklund från Erstavik i Nacka socken, Stockholms län, avled den 5 februari 1932. Enligt en den 18 mars 1932 efter henne upprättad bouppteckning uppgick behållningen i boet till 2,311 kronor 84 öre. I bouppteckningen uppgavs, att den avlidna, såvitt vid förrättningstillfället var känt, icke efterlämnat närmare släktingar än kusiner. Emellertid blev sedermera utrönt och genom tillägg den 27 september 1934 å bouppteckningen anmärkt, att Maria Charlotta Björklund vid sin död efterlämnat följande arvingar, vilka vistades å okänd ort, nämligen morbröderna Melker August Åberg, född den 1 mars 1839, och Ernst Konrad Åberg, född den 3 februari 1856, samt mostern Emilia Josefina Charlotta Åberg, född den 26 april 1841. Med anledning härav beslöt Södertörns domsagas häradsrätt den 1 oktober 1934 att jämlikt 9 kap. 1 § lagen om arv utfärda kungörelse om arvfallet efter Maria Charlotta Björklund.

Emellertid hade dessförinnan, i november 1933, stenhuggarna Knut Gotthard Åberg i Linköping och Johan Konrad Napoleon Åberg i Tranås i två av länsstyrelsen i Stockholms län till kammaradvokatfiskalsämbetet insända och av ämbetet med utlåtande den 14 november 1934 till Kungl. Maj:t överlämnade ansökningar anhållit, att det arv, som skulle tillfalla allmänna arvsfonden efter Maria Charlotta Björklund, måtte avstås till sökandena, som vore hennes kusiner. Sedan kammaradvokatfiskalsämbetet i anledning av ansökningarna anmärkt, att ifrågavarande arvsmedel icke för det dåvarande kunde anses tillkomma allmänna arvsfonden, enär fem år ännu icke tilländagått efter det förenämnda kungörelse varit införd i allmänna tidningarna, fann Kungl. Maj:t genom beslut den 30 november 1934 ansökningarna icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

I två den 19 januari 1937 dagtecknade, av länsstyrelsen i Stockholms län med yttrande den 11 mars 1937 till kammaradvokatfiskalsämbetet insända och av ämbetet med utlåtande den 30 april 1937 till Kungl. Maj:t överlämnade skrifter hava Knut Gotthard Åberg och Johan Konrad Napoleon Åberg därefter ånyo anhållit, att allmänna arvsfondens rätt till arv efter Maria Charlotta Björklund måtte avstås till förmån för sökandena. Till stöd för ansökningarna åberopades, att de tre arvsberättigade släktingarna efter Maria Charlotta Björklund numera genom laga kraftvunna beslut förklarats för döda

samt att de därvid antagna dödsdagarna infallit före Maria Charlotta Björklunds bortgång.

Vid ansökningarna voro fogade utdrag dels av Linköpings domsaga häradsrätts dombok den 4 december 1936, dels ock av protokoll, hållet hos Stockholms rådhusrätt den 12 november 1936. Av berörda domboksutdrag inhämtas, att Linköpings domsagas häradsrätt den 4 december 1936 med stöd av lagen om boutredning och arvskifte förklarar *dels* att Melker August Åberg skulle för död anses och att såsom hans dödsdag skulle antags den 31 december 1870, *dels ock* att Ernst Konrad Åberg skulle för död anses och att såsom hans dödsdag skulle anses den 30 april 1901. Av nämnda utdrag av Stockholms rådhusrätts protokoll inhämtas, att rådhusrätten den 12 november 1936 jämlikt 8 kap. 5 § lagen om boutredning och arvskifte förklarar, att Emilia Josefina Charlotta Åberg skulle anses för död och antagas hava avlidit den 30 september 1905.

Ifrågavarande av Linköpings domsagas häradsrätt och Stockholms rådhusrätt meddelade beslut hava, enligt å utdragen tecknade bevis, vunnit laga kraft.

Till stöd för sina förnyade ansökningar hava sökandena åberopat den med anledning av deras föregående ansökningar verkställda utredning, varav i huvudsak framgick följande.

Knut Gotthard Åberg, född den 4 augusti 1889, vore änkeman sedan slutet av år 1933 och hade tre barn, av vilka det äldsta, en då 16 år gammal dotter, till följd av sjukdom vore oförmögen att åtaga sig förvärvsarbete. Han taxerades år 1933 till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av 2,860 kronor. Sedan mitten av december månad 1933 hade Åberg varit arbetslös på grund av arbetsbrist hos den firma, Nelsons stenindustriaktiebolag, Linköping, där han sedan flera år tillbaka arbetat. Han vore dessutom sjuklig. Enligt vad som uppgivits hade Åberg icke vid något tillfälle uppburit offentligt arbetslöshetsunderstöd. Han vore känd för redbarhet och ordentlighet.

Johan Konrad Napoleon Åberg, född den 18 april 1882, inflyttade år 1929 till Tranås, där han erhöll stadigvarande arbete vid Tranås stenhuggeri. Han vore gift och makarna hade tre barn i en ålder — vid tiden för den utredning, varom nu är fråga — av respektive 17, 13 och 11 år. Icke något av barnen innehade arbetsanställning. Förutom dessa barn hade makarna tidigare haft två, som nyligen avlidit. Under deras sjukdom hade Åberg haft att dragas med stora utgifter till läkare och medicin, vilket till viss del undergrävt hans ekonomi. Han taxerades år 1933 till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för ett belopp av 1,970 kronor.

Landfiskalen i Nacka distrikt William Wallin har, såsom utredningsman i boet efter Maria Charlotta Björklund, i ett i det tidigare ärendet avgivet yttrande tillstyrkt ansökningarna under erinran, att sökandenas ekonomiska förhållanden vore synnerligen dåliga. Enligt landsfiskalens mening borde likväl Knut Gotthard Åberg såsom den i ekonomiskt hänseende sämre lottade erhålla huvudparten av arvet.

Länsstyrelsen i Stockholms län har anfört, att länsstyrelsen, med avseende å den försörjningsplikt, som åvilade sökandena, ansåge sig icke böra framställa någon erinran emot att sökandena erhöle del av den avlidnas kvarlåtenskap, men att länsstyrelsen likväl ansåge sig icke kunna förorda, att de anparter av arvet, från vilka allmänna arvsfonden skulle avstå, beräknades till högre belopp än som skulle hava tillfallit sökandena vid arv enligt tidigare gällande rätt.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt den 30 april 1937 avgivna utlåtande till en början framhållit, att, då enligt vad handlingarna i ärendet utvisade någon arvsberättigad släkting till Maria Charlotta Björklund icke funnes, tillfölle hennes kvarlåtenskap allmänna arvsfonden. Enligt av ämbetet godkänd redovisningsräkning hade numera också av vederbörande boutredningsman till fonden inlevererats ett belopp av 1,570 kronor 98 öre, utgörande fonden tillkommande behållning i boet efter den avlidna. Ämbetet anförde vidare:

Av genom ämbetets försorg verkställd släktutredning ävensom av de med ämbetets utlåtande den 14 november 1934 överlämnade handlingarna i det tidigare ärendet framginge, att sökandena och deras syster Emilia Josefina Henriksson, född Åberg, i Norrköping vore den avlidnas kusiner samt hennes enda nu levande släktingar. Därjämte utvisade handlingarna, att sökandena befunde sig i små ekonomiska omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv finge därför anses vara tillämpligt å ifrågavarande ansökningar och fog funnes alltså enligt ämbetets mening för ett efterskänkande till förmån för sökandena av viss del av kvarlåtenskapen. Beträffande storleken av den andel av kvarlåtenskapen, som vid ett efterskänkande borde tillerkännas sökandena, syntes enligt ämbetets mening den arvsordning, som gällt, innan nyssnämnda lag trätt i kraft, utgöra en lämplig grundval för beräkningen av denna andel. Enligt sagda arvsordning skulle en var av sökandena hava bekommit en tredjedel av behållningen i boet efter den avlidna. Ämbetet hemställde, att Kungl. Maj:t i proposition måtte föreslå riksdagen för sin del medgiva, att av ifrågavarande kvarlåtenskap skulle avstås en tredjedel till envar av sökandena.

Efter det kammaradvokatfiskalsämbetet överlämnat handlingarna i ärendet till Kungl. Maj:ts prövning, har genom finansdepartementet införskaffats ytterligare utredning angående sökandenas nuvarande ekonomiska förhållanden m. m. Av denna utredning inhämtas, bl. a. följande.

Knut Gotthard Åberg är fortfarande bosatt i Linköping, där han har anställning hos Nelsons stenhuggeriaktiebolag. Han är omgift sedan juli 1934 och hans hustru har under senaste två åren haft en kortvarubutik, som emellertid hittills icke lämnat något överskott. Sedan hans äldsta dotter avlidit i oktober 1935 och hans yngsta dotter för samhällsvård intagits å Broby skyddshem, har han numera icke något barn i hemmet. Han har taxerats till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, år 1935 för 2,150 kronor, år 1936 för 2,080 kronor och år 1937 för 2,360 kronor. Enligt en den 18 november 1937 lämnad uppgift har han en skuld till Linköpings fattigvårdsstyrelse på 3,421 kronor 70 öre.

Johan Konrad Napoleon Åberg flyttade den 1 oktober 1935 med hustru och barn från Tranås till Hagalund i Solna församling, och den 1 oktober 1936 till Stockholm, där Åberg har anställning hos stenhuggerifirman Birger Palm. Makarna Åbergs äldste son avled under år 1935, och i deras hem vistas för närvarande två oförsörjda barn, en gosse och en flicka i en ålder av respektive 17 och 14 år. Dessutom hava makarna Åberg en dotter, som försörjer sig själv och som icke omnämnts i den förut i ärendet verkställda utredningen. Bostaden i Stockholm, som består av två rum och kokvrå, förhyres av nyssnämnda dotter mot en årshyra av 900 kronor, varav Åberg efter det han i maj 1937 erhållit sin nuvarande anställning erlägger hälften. Familjen har sedan 1934 levat under synnerligen tryckta ekonomiska omständigheter.

*Departements-
chefen.*

Av utredningen i ärendet framgår, att sökandena, som äro kusiner till Maria Charlotta Björklund, befinna sig i knappa ekonomiska omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv får därför anses tillämpligt i förevarande fall. Vidkommande den av Johan Konrad Napoleon Åberg gjorda ansökningen finner jag mig, på grund av i ärendet föreliggande förhållanden, kunna tillstyrka, att någon del av kvarlåtenskapen efter Maria Charlotta Björklund avstås till förmån för honom. Vad angår sökanden Knut Gotthard Åberg har han, som till följd av sjukdom m. m. nödgats anlita fattigvården, ådragit sig skuld till Linköpings stad för fattigvårdsunderstöd. Med hänsyn härtill skulle måhända hans ansökan synas böra icke föranleda någon åtgärd, då ett bifall till densamma skulle innebära ett avstående av arvsfonden tillkommande medel till förmån för Linköpings stad. Emellertid har Linköpings stads fattigvårdsstyrelse vid sammanträde den 17 februari 1938 beslutat uttala, att styrelsen icke hade för avsikt att göra anspråk på utfäendet av de medel, som kunde komma att avstås av allmänna arvsfondens arv till förmån för Knut Gotthard Åberg. Vid sådant förhållande torde hinder icke möta för att ett avstående till viss del av ifrågavarande, allmänna arvsfonden tillfallna arv äger rum jämväl till förmån för Knut Gotthard Åberg.

Det belopp, som tillfallit allmänna arvsfonden efter Maria Charlotta Björklund uppgår, såsom nämnts, till 1,570 kronor 98 öre. I fråga om storleken av de andelar av förevarande kvarlåtenskap, vilka böra efterskänkas till förmån för sökandena, biträder jag kammaradvokatfiskalsämbetets härom gjorda hemställan, att vardera av sökandena bekommer en tredjedel av behållningen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av den allmänna arvsfonden tillfallna kvarlåtenskapen efter Maria Charlotta Björklund från Nacka socken må avstås en tredjedel till vardera av Knut Gotthard och Johan Konrad Napoleon Åberg.

3:o.

Rätten till arv efter häradsdomaren Johan Alfred Nilsson från Torpa socken. Den 6 september 1934 avled häradsdomaren Johan Alfred Nilsson från Norrtorpa Högagård i Torpa socken utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna arvsberättigad släkting. Behållningen i boet utgjorde enligt bouppteckningen 183,194 kronor 47 öre. Till god man i boet för allmänna arvsfonden förordnade Sunnerbo häradsrätt den 26 september 1934 bankkamreraren Ossian Lekander i Ljungby.

Genom särskilda beslut den 15 juni 1935 och den 5 juni 1936 har Kungl. Maj:t, med stöd av 5 kap. 2 § lagen den 8 juni 1928 om arv, förklarat att klander icke skulle anställas mot vissa av Nilsson fällda, såsom muntliga testamentariska förordnanden bevakade yttranden av innehåll, bland annat, att Nilsson ämnat eftersänka sina fordringsanspråk på grund av vissa, av mindre bemedlade personer utfärdade reverser.

I särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrifter hava åtskilliga kusiner till den avlidne gjort framställningar om avstående av allmänna arvsfondens rätt till arvet efter Nilsson, nämligen *dels* lappknivsmeden Malte Carl Isak Magnusson, änkan Laura Sofia Isaksson, född Magnusson, och Malte Karl Isak Petersson, alla i Pajala socken, *dels* änkan Ida Malotta Johansson, född Johansson, och Noak Johansson, båda i Loshult, Odensjö socken, *dels* änkan Kristina Klar, född Magnusson, i Yås, Södra Unnaryds socken, *dels* ock handlanden Axel Petri Franzén i Boaryd, Ryssby socken, och stationskarlen Hugo Timon Oscar Franzén i Ängelholm.

Vidare har i en till Kungl. Maj:t ställd skrift Eva Martina Gummesson, Ryssby socken, anhållit, att henne måtte tilldelas en livränta å 500 kronor att utgå från den allmänna arvsfonden efter Nilsson tillfallna kvarlåtenskapen.

Samtliga förenämnda kusiner till den avlidne hava till stöd för sina ansökningar åberopat bl. a. sin släktskap med honom och att de voro i knappa ekonomiska omständigheter. Eva Gummesson har till stöd för sin ansökning anført, att hon sedan år 1928 varit anställd i den avlidnes tjänst såsom föreståndarinna med en årlig lön av 504 kronor, att det vore mycket ovisst huruvida hon, som vore född 1879, kunde erhålla någon ny anställning samt att, då hon ej kunnat spara mer än ett mindre belopp, hennes utkomstmöjligheter vore synnerligen små.

Sedan länsstyrelsen i Kronobergs län den 29 mars och den 10 augusti 1935, efter införskaffad utredning rörande sökandena, avgivit yttranden över ansökningarna till kammaradvokatfiskalsämbetet, anhöll ämbetet hos länsstyrelsen om utredning, huruvida nämnda sökande, som vore kusiner till Nilsson, kunde sägas hava stått den avlidne i livstiden nära. Med utlåtande den 22 december 1937 överlämnade länsstyrelsen till ämbetet en av landsfiskalen i Lidhults distrikt verkställd dylik utredning samt yttrade därvid, att utredningen icke gäve vid handen att någon av berörda sökande kunde i vanlig bemärkelse sägas hava stått den avlidne i livstiden nära.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har med utlåtande den 25 februari 1938 överlämnat samtliga till ärendet hörande handlingar, däribland ett från öförmälde gode man den 12 maj 1937 avgivet yttrande.

Av den i ärendet verkställda utredningen framgår, att änkan Kristina Klar numera avlidit och att sökanden Noak Johansson, som är amerikansk medborgare, i september 1937 återvänt till Amerika. Beträffande de övriga sökardena inhämtas i huvudsak följande:

Malte Carl Isak Magnusson, som är född 1876, är gift och är jämte sin hustru ägare till en fastighet i Pajala, taxeringsvärderad till 3,200 kronor. Makarna äga för övrigt, förutom tre kor och en häst, icke annat än nöd- torftiga inventarier. De leva i små omständigheter och äro enligt uppgift mycket skuldsatta.

Laura Sofia Isaksson, född Magnusson, är född 1881. Hon är änka sedan 1924 och har hos sig boende fem minderåriga barn. Hon äger icke andra tillgångar än mycket nöd- torftig utrustning till ett rum och kök. Sedan flera år tillbaka har hon varit sängliggande sjuk. Enligt av fattigvårdsstyrelsen i Pajala kommun lämnad uppgift har hon för åren 1927—1937 från kommunen åtnjutit fattigvårdsunderstöd med tillhoppa 6,095 kronor 91 öre.

Malte Karl Isak Pettersson, född 1859, är änkling sedan flera år tillbaka. Under en lång följd av år har han varit arbetslös och försörjts av sina två söner, vilka emellertid själva hava stora familjer och dåligt ekonomiskt ställt.

Ida Malotta Johansson, född Johannesson, är född 1864. Hon är änka sedan 1922 och bebor en liten stuga å egen tomt, taxerad till 1,200 kronor. Utöver henne tillkommande folkpension om cirka 80 kronor årligen äger hon ingen annan inkomst än den, hon kan förvärva sig genom vävnadsarbete. Enligt hennes egen uppgift har hon för många år tillbaka varit i tjänst hos Johan Alfred Nilsson.

Axel Petri Franzén, född 1878, är gift och har med sin hustru ett minder- årigt barn. Han äger en lägenhet i Ryssby socken, taxerad till 5,000 kronor och intecknad för 1,600 kronor. Å nämnda lägenhet driver Franzén en mindre speceri- och diverseaffär, vars årliga omsättning uppgår till omkring 10,000 kronor. För år 1937 var han taxerad till statlig inkomst- och för- mögenhetsskatt för 1,150 kronor.

Hugo Timon Oscar Franzén, född 1888, är anställd såsom stationskarl vid statens järnvägar med stationering i Ängelholm. Han är gift och har med sin hustru fyra barn i åldern 21, 20, 18 och 17 år. Hans hustru hade under år 1935 vårdats å Lunds lasarett. Hustruns sjukdom och vistelse på lasa- rettet medförde stora utgifter för Franzén.

Eva Martina Gummesson är född 1879. Hon var, såsom i ansökningen upp- givits, anställd såsom hushållerska hos Nilsson sedan år 1928 intill hans död, och är numera i fattiga omständigheter. Enligt intyg av två personer skulle Nilsson hava yttrat, att han skulle säkerställa fröken Gummessons kommande dagar. Jämväl kyrkoherden i orten har intygat, att Nilssons önskan med största sannolikhet varit att bereda fröken Gummesson en tryggad framtid.

Landsfiskalen i Ljungby distrikt har beträffande Hugo Franzén yttrat, att då denne syntes befinna sig i tämligen goda ekonomiska omständigheter, kunde inga andra grunder läggas till stöd för ett bifall till hans ansökning, än att han vore mycket skötsam och sparsam och att han helt säkert icke skulle förslösa vad som eventuellt skulle tillerkännas honom av Nilssons kvarlåtenskap.

Länsstyrelsen har bland annat yttrat:

Handlingarna syntes giva vid handen, att samtliga de häradsdomaren Nilssons kusiner, vilka för sig begärt att erhålla någon del av allmänna arvsfonden tillfallet arv efter Nilsson, vore i knappa ekonomiska omständigheter och även förtjänta av hjälp till lättnad i sitt betryck. Billighetsskäl talade sålunda för att ansökningarna icke lämnades utan bifall. Att i händelse av bifall till ansökningarna tillmäta envar av sökandena vad envar av dem skulle hava erhållit i arv efter Nilsson, om den äldre arvslagstiftningen varit gällande, syntes dock knappast motiverat. Måhända vore ett årligt understöd eller en livränta i flera fall att föredraga framför en summa på en gång. Vad anginge den av hushållerskan Eva Gummesson gjorda ansökningen om att erhålla en livränta av 500 kronor årligen hade landsfiskalen i orten i avgivnet yttrande över ansökningen på anförda skäl uttalat sig för att denna sökande tilldelades ett engångsbelopp av 2,000 kronor, med hänsyn till hennes vitsordade välförhållande i tjänsten och trots den jämförelsevis korta tjänstetiden, såsom en kompensation för det oväntat inträffade avbrottet i hennes förvärvsmöjligheter. Vad landsfiskalen sålunda förordat syntes länsstyrelsen vara skäligt.

Gode mannen har i sitt förenämnda yttrande anført:

Den personliga kännedom, han haft om häradsdomare Nilsson, och vad som förekommit i samband med utredningen av dödsboet gäve stöd för den uppfattningen, att Nilsson icke haft något intresse av eller brytt sig om någon av sina kusiner utom en, varom nu icke vore fråga. Att Nilsson haft någon avsikt att efter sin död ihågkomma sina släktingar hade honom veterligt icke kommit till uttryck vare sig i skrift eller tal. Det syntes honom likväl som om Nilssons släktingar skulle i högre grad än många av de institutioner och samfälligheter, som av Kungl. Maj:ts nåd kommit i åtnjutande av avsevärda belopp, vara berättigade att ihågkommas. Av behållningen enligt bouppteckningen, ungefär 180,000 kronor, hade utbetalats 93,834 kronor till olika personer och samfälligheter. Sedan han den 2 november 1935 insatt kronor 93,553: 51 av dödsboets medel å allmänna arvsfondens räkning i riksbanken och han i egenskap av utredningsman i boet av statskontoret den 15 december 1936 återbekommit vissa testamentsmedel, kronor 15,949: 73, inestode å allmänna arvsfondens giroräkning ett belopp av kronor 77,603: 78. Under hans förvaltning funnes sålunda inga andra medel än som erfordrades till täckande av nödiga kostnader för utredningen. För närvarande voro på kammarättens prövning beroende av honom därstädes överklagad eftertaxering av dödsboet. Kammarättens utslag torde medföra att något tusental kronor restituerades till dödsboet. När detta utslag meddelats, komme han att omedelbart till kammaradvokatfiskalsämbetet avgiva slutlig redovisning. Därest Kungl. Maj:t täcktes medgiva någon eller några av den avlidnes släktingar rätt att av dödsboet erhålla penninglegat, hemställde han, att dessa legat måtte av allmänna arvsfonden utbetalas direkt till den eventuella legatarien.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har i sitt utlåtande, under förmälan att numera allenast ett belopp av 77,603 kronor 78 öre torde tillkomma fonden, frånsatt det ytterligare mindre belopp, som kunde tillföras fonden vid den slutliga redovisningen från gode mannen, anført:

Av den utav ämbetet i ärendet verkställda utredningen framgår bland annat, att Johan Alfred Nilsson vid sin död efterlämnat å fädernet en avlidne fasters fyra barn, som vistas å okänd utrikes ort, och en annan avlidne fasters tre barn, däribland sökandena Axel Petri Franzén och Hugo Timon Oscar Franzén, samt å mödernet avlidna mostern Maria Gustafssons, född Magnidotter, tre barn, däribland sökanden Kristina Klar, avlidne morbrodern Per Magnussons tre barn, avlidne morbrodern Christian Magnussons tre barn, avlidne morbrodern Johannes Magnussons fem barn, däribland sökandena Noak Johansson och Ida Malotta Johansson, avlidne morbrodern Peter Magnussons två barn, däribland sökanden Malte Karl Isak Petersson, samt avlidne morbrodern Carl Johan Magnussons två barn, sökandena Malte Carl Isak Magnusson och Laura Sofia Isaksson. Av sökandena har emellertid, enligt vad som upplysts, Kristina Klar numera avlidit och får därför den av henne gjorda ansökningen anses hava förfallit.

I fråga om övriga sökande synes av den i ärendet verkställda utredningen framgå, att, frånsatt kusinernas släktskap, ingen av sökandena utom den avlidnes hushållerska Eva Gummesson kan sägas hava stått den avlidne i livstiden nära. Med hänsyn härtill och då Eva Gummesson jämväl befinner sig i torftiga ekonomiska omständigheter, får stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv den 8 juni 1928 anses vara i ärendet tillämpligt endast å henne. Fog torde därför finnas för ett efterskänkande till hennes förmån av allmänna arvsfondens rätt till viss del av kvarlåtenskapen efter den avlidne.

I likhet med vederbörande landsfiskal och länsstyrelsen anser ämbetet, att till henne bör avstås ett engångsbelopp, vilket belopp skäligen synes kunna bestämmas till 2,000 kronor.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förklara dels den av änkan Kristina Klar gjorda ansökningen hava förfallit, dels ock de av Malte Carl Isak Magnusson, Laura Sofia Isaksson, Malte Karl Isak Pettersson, Ida Malotta Johansson, Axel Petri Franzén, Tugo Timon Oscar Franzén och Noak Johansson gjorda ansökningarna icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd ävensom föreslå riksdagen medgiva, att av den allmänna arvsfonden tillkommande behållningen i boet efter Johan Alfred Nilsson skall avstås ett belopp av tvåtusen kronor till sökanden Eva Gummesson.

*Departements-
chejen.*

Såsom kammaradvokatfiskalsämbetet anført får den av Kristina Klar, född Magnusson, gjorda ansökningen anses hava genom hennes död förfallit. Vidkommande övriga sökande har kammaradvokatfiskalsämbetet ansett, att frånsatt kusinernas släktskap, ingen av dem utom den avlidnas hushållerska Eva Martina Gummesson kunde sägas hava stått den avlidna i livstiden nära. Med hänsyn härtill har ämbetet endast funnit fog för ett efterskänkande till Eva Martina Gummessons förmån av allmänna arvsfondens rätt till arv efter den avlidna. Jag biträder ämbetets förslag att till henne avstås ett engångsbelopp av 2,000 kronor.

Vad angår övriga sökande äro dessa kusiner till Nilsson och leva enligt vad utredningen i ärendet utvisar i mer eller mindre knappa omständigheter. Stadgandet i 5 kap. 3 § lagen om arv är således å dem tillämpligt, och deras ansökningar torde böra prövas med hänsyn till förhållandena i varje särskilt fall.

De av Noak Johansson och Laura Sofia Isaksson, född Magnusson, gjorda ansökningarna synas mig icke böra föranleda någon åtgärd. Noak Johansson är nämligen amerikansk medborgare och har numera återvänt till Amerika. Laura Sofia Isaksson åtnjuter sedan flera år tillbaka fattigvårdsunderstöd från Pajala kommun. Ett bifall till hennes ansökning skulle alltså i realiteten innebära ett efterskänkande av arvsfonden tillkommande medel till förmån för nämnda kommun.

Vad beträffar Axel Petri Franzén driver han visserligen såsom nämnts en mindre rörelse i Ryssby socken, men med hänsyn till vad i ärendet upplysts i fråga om hans ekonomiska förhållanden synes mig dock billigt, att hans ansökning vinner beaktande. Vidare anser jag billighetsskäl tala för att de av Hugo Timon Oscar Franzén, Malte Carl Isak Magnusson, Malte Karl Isak Pettersson och Ida Malotta Johannesson, född Johansson, gjorda ansökningarna vinna bifall.

I ärendet har upplysts, att av arvet efter Johan Alfred Nilsson allenast ett belopp av 77,603 kronor 78 öre numera torde tillkomma allmänna arvsfonden, fränsett det ytterligare mindre belopp, som kunde tillföras fonden vid den slutliga redovisningen från gode mannen.

I fråga om storleken av de andelar av kvarlåtenskapen efter Nilsson, som böra efterskänkas till förmån för hans ifrågavarande kusiner, vilkas ansökningar jag funnit mig kunna tillstyrka, synes mig lämpligt, att dessa andelar bestämmas till de belopp, som skulle hava tillfallit dem, därest den före 1929 gällande arvsordningen varit tillämplig.

Av de vid ärendets beredning inom finansdepartementet tillgängliga handlingarna framgår, att enligt nämnda arvsordning vardera av Axel Petri Franzén och Hugo Timon Oscar Franzén skulle hava bekommit $\frac{1}{12}$, vardera av Malte Carl Isak Magnusson och Malte Karl Isak Pettersson $\frac{1}{24}$ och Ida Malotta Johansson $\frac{1}{60}$ av behållningen i boet efter den avlidna.

Under åberopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att av det allmänna arvsfonden tillfallna arvet efter häradsdomaren Johan Alfred Nilsson från Torpa socken må avstås dels en tolfedel till vardera av Axel Petri Franzén och Hugo Timon Oscar Franzén, en tjugufjärdedel till vardera av Malte Carl Isak Magnusson och Malte Karl Isak Pettersson samt en sextiondel till Ida Malotta Johansson, dels ock ett belopp av tvåtusen kronor till Eva Martina Gummesson.

Kungl. Maj:ts proposition nr 202.

Vad föredragande departementschefen under punkterna 1:o—3:o hemställt, däri statsrådet övriga ledamöter instämma, bifaller Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Folke Ericson.